

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS
SUOMEN TOIMINTALINJA
KANSAINVÄLISESSÄ
HUUMAUSAINETORJUNNASSA

Valtioneuvoston periaatepäätös
Suomen toimintalinja kansainvälisessä huumausainetorjunnassa

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2010:14

ISBN 978-952-00-3077-3 (nid.)
ISBN 978-952-00-3078-0 (PDF)

ISSN-L 1236-2050
ISSN 1236-2050 (painettu)
ISSN 1797-9854 (verkkójulkaisu)

URN:ISBN 978-952-00-3078-0
<http://um.fi/URN:ISBN:978-952-00-3078-0>

Kannen kuva: Rodeo
Ulkoasu ja paino: Yliopistopaino, Helsinki 2010

TIIVISTELMÄ

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS

SUOMEN TOIMINTALINJA KANSAINVÄLISESSÄ HUUMAUSAINETORJUNNASSA

■ Sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa kansainvälisen huumausaineyhteistyön työryhmässä on valmisteltu ehdotus valtioneuvoston periaatepäätökseksi Suomen toimintalinjaksi osallistumisessa kansainväliseen huumausainetorjuntaan. Kansainvälisen huumausaineyhteistyön työryhmään kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriön (pj.) lisäksi sisäasiainministeriö (vpj.), ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, valtioneuvoston EU-sihteeristö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Tullihallitus, Fimea ja Valvira. Valmistelussa on oltu yhteistyössä Suomen Itävallan suurlähetystön kanssa.

Ehdotuksen tarkoituksena on täydentää valtioneuvoston periaatepäätöstä huumausainepoliittisesta yhteistyöstä vuosille 2008–2011 kansainvälisen yhteistyön osalta. Ehdotuksen tavoitteena on yhdensuuntaistaa Suomen tukea YK:lle ja muille kansainvälisille organisaatioille ja helpottaa yksittäisiä hankkeita koskevien rahoituspäätösten valmistelua.

Ehdotukseen on koottu kansainvälisen huumausainetorjunnan kannalta keskeiset kansalliset, EU:ssa ja YK:ssa sovitut linjaukset. Näitä ovat muun muassa valtioneuvoston periaatepäätös huumausainepoliittisesta yhteistyöstä vuosille 2008–2011, kehityspoliittinen ohjelma vuodelta 2007, EU:n neuvoston 22.11.2004 hyväksymä Euroopan unionin huumausainestrategia vuosille 2005–2012 sekä YK:n huumausainetoimikunnan korkean tason kokouksessa maaliskuussa 2009 hyväksytty huumausainetorjunnan julkilausuma ja toimintasuunnitelma sekä Euroopan neuvoston 3.–4.11.2010 pidetyssä Pompidouryhmän ministerikokouksessa hyväksytty julkilausuma.

SUMMARY

GOVERNMENT RESOLUTION FINLAND'S POLICY IN INTERNATIONAL DRUG CONTROL

■ The Working Group set up by the Ministry of Social Affairs and Health on international cooperation on drug issues has drafted a proposal for a Government Resolution on Finland's policy line in participation in international drug control. The Working Group on international cooperation on drug issues includes representatives of the Ministry of Social Affairs and Health (chair), the Ministry of the Interior (vice chair), the Ministry for Foreign Affairs, the Ministry of Justice, the Ministry of Education and Culture, the Government EU Secretariat, the National Institute for Health and Welfare, the National Board of Customs, the Finnish Medicines Agency (Fimea), and the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira). During the preparation of the resolution Finland cooperated with the Embassy of Finland in Austria.

The purpose of the proposal is to supplement the Government Resolution on Cooperation Regarding National Drug Policy 2008–2011 in regard to international cooperation. The goal is to coordinate Finland's support for the UN and other international organisations and to facilitate the preparation of decisions on financing individual projects.

The proposal encompasses the national policy definitions and the policy definitions agreed within the EU and UN relevant to international drug control activities. Those are for instance the Government Resolution on Cooperation Regarding Drug Policy 2008–2011, the National Development Policy Programme 2007, the European Union Drug Strategy 2005–2012 adopted by the EU Council on 22 November 2004, the Political Declaration and Action Plan adopted by the UN Commission on Narcotic Drugs at its high-level meeting in March 2009, and the Declaration adopted at the Ministerial Conference of the Pompidou Group held on 3–4 November 2010.

Key words: alcohol, development cooperation, drugs, drug policy, resolutions

SISÄLLYS

Valtioneuvoston periaatepäätös – Suomen toimintalinja kansainvälisessä huumausainetorjunnassa.....	7
Huumausainepolitiikan foorumit ja toiminnan kehittäminen.....	7
Huumausainepolitiikan soveltaminen	8
 Kansainvälisen huumausainetorjunnan rakenteet.....	10
Euroopan unioni.....	10
Yhdistyneet kansakunnat	11
Muut kansainväliset huumausainetorjunnan foorumit.....	12
Pohjoismainen ja lähialueyhteistyö.....	12

VALTONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS – SUOMEN TOIMINTALINJA KANSAINVÄLI- SESSÄ HUUMAUSAINETORJUNNASSA

Suomen huumausainepolitiikan tavoitteena on huumausaineiden käytön ja levittämisen ehkäiseminen siten, että niiden käytöstä ja torjunnasta aiheutuvat taloudelliset, sosiaaliset ja yksilölliset haitat ja kustannukset jäävät mahdollisimman pieniksi. Suomen huumausainepolitiikka perustuu yleisiin yhteiskuntapoliittisiin toimiin, kansalliseen lainsäädäntöön¹, yhteisöläisäädäntöön² ja kansainvälisiin sopimuksiin³. Valtioneuvosto on tehnyt periaatepäätöksen huumausainepoliittisesta yhteistyöstä vuosille 2008–2011.⁴ Euroopan unionin huumausainestrategian⁵ mukaisesti huumausainetorjunnan tavoitteet sisällytetään ulko-, turvallisuus- ja kehityspolitiikkaan. Maailmanlaajuisesti edistetään tasapainoista lähestymistapaa, jossa huomiota kiinnitetään huumausaineiden tarjonnan, kysynnän sekä huumausaineiden käytöstä ja kontrollista aiheutuvien haittojen vähentämiseen. Tarjontaa vähennetään tukemalla lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä. Kysyntää vähennetään tukemalla ennaltaehkäisyä, varhaista puuttumista, hoitoa ja kuntoutusta.⁶

HUUMAUSAINEPOLITIIKAN FOORUMIT JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

1. Kansainväliseen huumausainetorjuntaan osallistutaan sitoutumalla Euroopan unionin yhteisen huumausainepolitiikan aktiiviseen suunnitteluun ja toteutukseen sekä osallistumalla Yhdistyneiden kansakuntien, Euroopan neuvoston sekä Pohjoismaiden ministerineuvoston huumausainepoliittisiin foorumeihin.

1 Uusi huumausainelaki (373/2008) ja siihen liittyvät asetukset Valtioneuvoston asetus huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista (543/2008) ja Valtioneuvoston asetus huumausaineiden valvonnasta (548/2008) tulivat voimaan 1.9.2008. Huumausaineita koskevaa sääntelyä on tämän lisäksi lukuisissa muissa laeissa kuten rikoslaisissa, raittiustyölaissa, vankeuslaissa, päihdehuoltolaissa ja vankeuslaissa.

2 Sisäkaupan lähtöaineasetus (EY) N:o 273/2004; Ulkokaupan lähtöaineasetus (EY) N:o 111/2005; Sisä- ja ulkokaupan lähtöaineasetusten toimeenpanoasetus (EY) N:o 1277/2005 sekä tämän muutosasetus (EY) N:o 297/2009.

3 Huumausaineyleissopimus 1961, Psykotrooppisia aineita koskeva yleissopimus 1971, Yleissopimus huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan 1988.

4 Periaatepäätös velvoittaa eri hallinnonalat yhteistyöhön tehokkaan ja vaikuttavan huumausainepolitiikan toteuttamiseksi. Päätös jatkaa johdonmukaisesti aiempien vuosina 1998, 2000 ja 2004 hyväksytyjen periaatepäätösten sekä vuonna 1997 hyväksytyyn huumausainestrategian linjauksia.

5 EU:n neuvoston 22. marraskuuta 2004 hyväksymä Euroopan unionin huumausainestrategia vuosille 2005–2012. Toimintasuunnitelma suomeksi <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:326:0007:0025:FI:PDF>. Strategia englanniksi <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/04/st15/st15074.en04.pdf>. Toimintasuunnitelma englanniksi http://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_66226_EN_EU%20drugs%20action%20plan%20for%202009-2012-EN.pdf.

6 Ks. mm. Political Declaration and Plan of Action on International cooperation towards an Integrated and Balanced Strategy to Counter the World Drug Problem. Hyväksytty 52. YK:n huumausainetoimikunnan korkeantason kokouksessa. E/2009/28, sivut 37–77. <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/V09/825/56/PDF/V0982556.pdf?OpenElement>.

2. Tuetaan YK:n huumausainetoimikunnan (CND) ja YK:n huumausaine- ja rikosasioiden toimiston (UNODC) johtavaa asemaa kansainvälisen huumausainetorjunnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Suomi osallistuu yhtenä päärahoittajamaana UNODC:n toiminnan kehittämiseen.
3. Tavoitteena on EU:n huumausainepoliittisten linjausten juurruttaminen YK:n yhteisesti hyväksytyyn huumausainepolitiikkaan. Tällöin on otettava huomioon kehittyneiden ja kehittyvien maiden erilaiset mahdollisuudet rakentaa hallintoa ja vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa, jolla huumausaineongelmiin voidaan monipuolisesti vastata.
4. Suomi pitää tärkeänä UNODC:n kehittämistä voimakkaaksi huumausainepolitiikan innovaattoriksi, jolla on edellytykset tukea tasapainoista huumausainepolitiikkaa edistävien kansainvälisten ja kansallisten toimienpiteiden koordinaatiota. Tämä edellyttää UNODC:n ao. ohjelmien ja näiden toimeenpanon kehittämistä pitkäjänteisesti sekä yhteistyötä UNODC:n ja muiden oleellisten toimijoiden välillä.
5. Huumausainetorjunnan on ensisijaisesti perustuttava tutkittuun tietoon ja vaikuttaviin toimintakäytäntöihin, mikä edellyttää huumausainetutkimuksen ja tiedonvaihdon vahvistamista. Tuetaan EMCDDA:ta, UNODC:ta ja WHO:ta huumausaineisiin liittyvän tutkimuksen edistämässä ja tiedon jakamisessa.

HUUMAUSAINEPOLITIIKAN SOVELTAMINEN

6. Suomi tukee huumausainetorjuntaa lähialue- ja kehitys yhteistyövaroin. Huumausaineiden torjuntaa tuetaan alueilla, joilla
 - a) on merkitystä Suomen huumausaineongelmalle tai
 - b) huumausaineongelmalla on merkittävä vaikutus alueen kestäväan kehitykseen.
7. Huumausainetorjuntaa suunnitellaan poikkihallinnollisella yhteistyöllä sekä kansallisella että EU-tasolla. Hankesuunnittelussa huolehditaan vaikuttavuudesta ja seurannasta.
8. Suomi noudattaa jaetun vastuun periaatetta, mikä edellyttää sekä huumausaineita tuottavien ja niitä kuluttavien maiden sitoutumista huumausaineiden vastaiseen työhön.
9. Huumausaineiden tuotantoa ja kauppaa ehkäistään edistämällä köyhyyttä vähentävää taloudellista kehitystä, joka on luonnontaloudellisesti kestäväällä pohjalla. Huumausaineiden torjuntahankkeiden tulee tukea vakaita oloja, rauhaa ja turvallisuutta, kansanvaltaista ja hyvin toimivaa hallintoa, ihmisoikeuksia, yhteiskuntaa eheyttävää sosiaalista ja sivistyksellistä kehitystä sekä korruption vastaista toimintaa.
10. Kehityspoliittisen ohjelman⁷ mukaisesti tuetaan erityisesti sukupuolten välistä tasa-arvoa, helposti syrjäytyvien ryhmien (kuten lasten) oikeuksia sekä hiv/aidsin vastaista toimintaa.

⁷ Kehityspoliittinen ohjelma 2007 UM, <http://www.formin.fi/public/download.aspx?ID=22346&GUID={C8A2F682-07F8-413A-B7C5-8CBB52EB9D8D}>.

11. Tuotetaan huumausaineiden viljelylle vaihtoehtoisia elinkeinoja paikallisten yhteisöjen kanssa. Huumeiden saatavuutta ja viljelyä rajoitavissa hankkeissa etusijalle asetetaan siviiliviranomaisten toteuttama huumausainetorjunta.
12. Tuetaan huumausaineiden kysynnän, tarjonnan sekä haittojen vähentämisen tiedonkeruun kannalta keskeisten infrastruktuurien sekä tasapainoisen hallinnon ja koordinaation kehittämistä.
13. Tuetaan tutkimustietoon perustuvia, vaikuttaviksi todettuja huumausaineiden kysynnän vähentämismenetelmiä kuten yhteisöehkäisyä, osana laajempaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä alkoholin, tupakan ja muiden päihteiden käytön, riippuvuuksien ja haittojen ehkäisyä. Rohkaistaan kohderyhmien osallistumista, vuoropuhelua, kansalais-toimintaa ja puuttumista ongelmakäytön taustalla oleviin tekijöihin kuten syrjäytymiseen.⁸
14. Tuetaan kansainvälistä lainvalvontaviranomaisten välistä huumausainerikostorjuntayhteistyötä.
15. Edistetään suomalaisten asiantuntijoiden rekrytoitumista kansainvälisiin johto- ja asiantuntijatehtäviin.

8 Ks. mm. YK:n huumausainetoimikunnan päätöslauselma v. 2010 Preventing the use of illicit drugs within Member States and strengthening international cooperation on policies of drug abuse prevention E/CN.7/2010/L.3/Rev.1 http://www.unodc.org/documents/commissions/CND-Uploads/CND-53-RelatedFiles/ECN72010_L3RevlE1051751.pdf.

KANSAINVÄLISEN HUUMAUSAINETORJUNNAN RAKENTEET

EUROOPAN UNIONI

Euroopan unionissa huumausaineilla on merkittävä painoarvo. **Komissiossa** huumausaineasioista vastaa oikeus- ja sisäasioiden pääosasto ja ulkosuhteita käsittelevä koordinaatioyksikkö. Huumausaineasiat liittyvät usean muunkin pääosaston toimintaan. Komissio rahoittaa huumausaineiden torjuntaa sekä EU:ssa että kehitysyhteistyövaroilla. Kolmansien maiden huumausainetorjuntaa rahoitettiin vuonna 2007 yhteensä 760 miljoonalla eurolla, josta 45 % oli Komission ja 55 % jäsenmaiden rahoitusta. **Parlamentissa** huumausaineasioita käsitellään kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan (LIBE) komiteassa.

Euroopan unionin neuvoston (Council of the European Union) **horisontaalinen huumausainetyöryhmä** (HDG) koordinoi EU:n huumausainepoliittisia toimenpiteitä, EU:n yhteistyötä kansainvälisissä järjestöissä sekä kolmansien maiden kanssa. HDG raportoi suoraan pysyvien edustajien komitealle (Coreper). HDG ylläpitää säännöllisesti vuoropuhelua eräiden maiden ja maa-alueiden kanssa. Tällaisia ovat muun muassa Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat, Balkanin alueen maat, USA ja Venäjä. Muita huumausaineita käsitteleviä neuvoston työryhmiä ovat poliisiyhteistyöryhmä, tulliyhteistyöryhmä, monialainen järjestäytyneen rikollisuuden vastainen työryhmä sekä terveystyöryhmä.

Euroopan unionin **huumeseurantakeskus** (EMCDDA, European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) kerää EU:n jäsenmaista vertailukelpoista tietoa huumausaineiden käytöstä, haitoista sekä keinoista käytön ja niiden haittojen ehkäisemiseksi. Lissabonissa sijaitseva EMCDDA kerää tietoja kansallisten Reitox-seurantakeskusten kautta. EMCDDA on perustanut uusien aineiden valvontaan varhaisen vaiheen varoitusjärjestelmän (Early Warning System, EWS).

Euroopan poliisivirasto **Europol** on Euroopan unionin poliisivirasto, jonka kautta ja avulla lainvalvontaviranomaiset voivat vaihtaa rikostiedustelu- ja muuta rikostietoa keskenään. Haagissa sijaitsevan Europolin tehtäviin kuuluvat myös neuvonta, rikostorjunnan koordinointi sekä rikostutkinnan kehittäminen. Tämän lisäksi Europol antaa suoraa operatiivista tukea jäsenmaille ja sen analyysiyksikkö on jäsenmaiden käytettävissä monimutkaisten rikoskonaisuuksien tutkinnassa.

Eurojust on EU:n jäsenmaiden tutkinta- ja syyttäviviranomaisten yhteistyöelin, joka edistää kahta tai useampaa EU-maata koskettavan järjestäytyneen rikollisuuden tutkintaa ja syytetoimia. Kullakin jäsenmaalla on Eurojust-yksikössä kansallinen jäsen. Jäsenet antavat neuvontaa, apua ja opastusta eri

jäsenmaille, joissa kussakin on omat oikeusjärjestelmänsä. Eurojust voi pyytää jäsenmaata käynnistämään rikoksen tutkinnan tai syytteesen asettamisen. Eurojust osallistuu ja tekee yhteistyötä kaikkien huumausainerikollisuutta vastustavien eurooppalaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Se noudattaa EU:ssa sovittuja huumeiden vastaisia linjauksia ja toimii mandaattinsa mukaisesti kansallisten viranomaisten työn edistäjänä ja koordinoijana.

YHDISTYNEET KANSAKUNNAT

Yhdistyneiden kansakuntien piirissä huumetorjuntaa tehdään usealla forumilla. Valtioiden välinen poliittinen keskustelu käydään **huumausaine-toimikunnassa CND:ssä** (Commission on Narcotic Drugs). CND on YK:n Sosiaali- ja talousvaliokunnan (ECOSOC) alainen toimikunta, joka kokoontuu vuosittain maaliskuussa Wienissä. Lähes kaikki maailman maat osallistuvat toimikunnan kokouksiin. Suomi on kauden 2008–2011 CND:n varsinainen jäsen ainoana Pohjoismaana. Yhdistyneiden kansakuntien huumausaineiden vastaisia sopimuksia⁹ valvoo **Kansainvälinen huumevalvontalautakunta INCB** (International Narcotics Control Board), jossa on 13 jäsentä.

Monenkeskeinen yhteistyö toteutetaan **YK:n huumausaine- ja rikosasioiden toimiston UNODC:n** (UN Office on Drugs and Crime) kautta. Wieniin sijoitetun UNODC:n tehtävinä ovat 1) kehityshankkeiden toimeenpano mm. kenttötoimistojen avulla 2) tiedonkeruu ja tutkimus 3) toimiminen sihteeristönä CND:lle, INCB:lle sekä kriminaalipoliittiselle toimikunnalle (CCPCJ) ja kahdelle YK:n yleissopimukselle¹⁰. UNODC perustettiin vuonna 1997 alkaen yhdistämällä YK huumeidenvalvontaohjelma UNDCP (UN International Drug Control Programme) ja rikollisuuden torjuntakeskus.

UNODC keräsi rahoitusta vuonna 2009 noin 230 miljoonaa dollaria. Varoista noin 5 % on korvamerkitsemätöntä yleisavustusta ja noin 10 % tulee YK:n yleisestä budjetista. Loput varat on korvamerkitty käytettäväksi hankkeisiin ja ohjelmiin. Yleisavustuksen kokonaismäärä on pysynyt viime vuodet matalalla tasolla samalla kun hankerahoitus on kasvanut voimakkaasti. UNODC näkee perusrahoituksen vähäisen määrän monin tavoin ongelmallisena, ja jäsenmaat ovat perustaneet työryhmän parantamaan UNODC:n rahoitusta ja hallintoa¹¹.

Suomi kuuluu UNODC:n päärahoittajamaiden joukkoon. Vuonna 2009 Suomen yleisavustus oli 500 000 euroa. Korvamerkitsemättömästä luonteestaan huolimatta Suomen yleisavustus on kohdennettu UNODC:n huumausaineohjelmalle. Vuonna 2009 Suomi tuki kolmea UNODC:n huumausaineohjelman hanketta: huumausainekontrollia Afganistanissa (2,4 milj. € v. 2007–2009, hyväksytty 4,0 milj. € v. 2010–2012), Keski-Aasian huumevalvontakeskusta (0,7 milj. € v. 2007–2009) ja Venäjän luoteisosien huumetilanteen

9 Huumausaineyleissopimus 1961, Psykotrooppisia aineita koskeva yleissopimus 1971, Yleissopimus huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan 1988.

10 YK:n korruption vastainen yleissopimus UNCAC ja YK:n rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden vastainen yleissopimus UNTOC lisäpöytäkirjoineen.

11 Resoluutio 52/13.

seurantaa (0,5 milj. € v. 2006–2009). Lisäksi Suomi on tukenut UNODC:tä rahoittamalla useita suomalaisia apulaisasiantuntijoita¹².

Maailman terveysjärjestö WHO:n suosituksesta CND asettaa huumausaineita ja psykotrooppisia aineita kansainvälisen kontrollin piiriin. WHO:lla on valtuudet määrittää ne aineet, jotka on sisällytettävä kansainvälisen valvonnan piiriin niin, että niitä voidaan käyttää ainoastaan lääkinnällisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin.

MUUT KANSAINVÄLISET HUUMAUSAINETORJUNNAN FOORUMIT

Interpol toimii maailmanlaajuisena järjestönä, jonka tehtävänä on toteuttaa mahdollisimman laajaa yhteistoimintaa jäsenmaiden rikospoliisiviranomaisten välillä. Tehokas tietoverkko mahdollistaa sekä sanomien välityksen, operatiiviseen toimintaan liittyvien toimenpiteiden välittämisen että eräiden kansainvälisten tietokantojen suoraan käytön.

Suomen poliisi on sijoittanut omat yhdyshenkilönsä rikostorjunnan kannalta keskeisiin kohteisiin eri puolille maailmaa. **Yhdyshenkilötoiminta** palvelee kansainvälisen yhteistyön kehittämistä ja tehostaa merkittävästi ulkomailta Suomeen suuntautuvan ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa.

Euroopan neuvostossa huumausaineasioita käsitellään **Pompidou-ryhmässä** ja sen alaisilla lentokenttävalvontaa, kysynnän ehkäisyä, etiikkaa, tutkimusta ja rikosasioita käsittelevillä foorumeilla. EXASS Net on eurooppalaisten kaupunkien verkosto huumausainetiedon vaihtoon. Ryhmä on laajentamassa toimintaansa Välimeren alueella perustamalla MedNet-verkoston.

Länsimaiden muodostamassa **Dublin-ryhmässä** käsitellään kehittyvien maiden huumausainekysymyksiä. **Dublin-keskusryhmässä** käsitellään alueellisia ja paikallisia raportteja.

POHJOISMAINEN JA LÄHIALUEYHTEISTYÖ

Suomi osallistuu pohjoismaiseen huumausaineyhteistyöhön muun muassa Nordiskt Narkotikaforumilla ja Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen NVC kautta. Suomi on forumin puheenjohtaja 2011. Suomi koordinoi vuoden 2010 YK:n huumausainetoimikunnassa yhteispohjoismaisen huumeiden käytön ehkäisyä käsittelevän päätöslauselman.

Huumausainerikosten torjunta on keskeinen osa pohjoismaista poliisiviranomaisyhteistyötä (PTN, Polis och Tull i Norden mot narkotika), joka sekä paikallistasolla tapahtuvaa suoraa yhteydenpitoa että keskitettyä poliisi- ja tulliviranomaisten yhteistyötä. PTN:n yhdyshenkilöverkoon kuuluu 35 yhdyshenkilöä 20 maassa.

¹² Vuonna 2009 UNODC:ssä huumausaine- tai rikosasioiden parissa työskenteli neljä apulaisasiantuntijaa. Vuosille 2010–2011 on suunniteltu kahden apulaisasiantuntijan rekrytointia.

Itämeren alueen rikostorjuntatyöryhmä Task Force on Organised Crime in the Baltic Sea Region suunnittelee ja toteuttaa alueen 11 maan yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa.

Suomi on solminut kahdensivuliset rikostorjuntasopimukset Venäjän, Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Unkarin ja Turkin kanssa. Päämääränä on kehittää kyseisten maiden viranomaisten rikostorjuntavalmiuksia sekä edistää maiden välistä tietojenvaihtoa.

Suomi ja Venäjä ovat sopineet lähialueyhteistyöstä vuosiksi 2009–2011. Lainvalvontaviranomaisten yhteistyö on tarkoitus keskittää rajat ylittävien rikosten, kuten laittoman huumekaupan, järjestäytyneen ja muun rikollisuuden torjuntaan tähtäävien toimien yhteensovittamiseksi. Tätä varten kehitetään tietojenvaihtoa ja toteutetaan tarvittavia operatiivisia toimenpiteitä. Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan yhteistyö keskittyy tartuntatautien (erityisesti hiv/aidsin ja tuberkuloosin) ehkäisyyn. Nuorisovalvontayhteistyö keskittyy nuorten päiheteiden käytön ehkäisyyn. Yhteistyössä pyritään kehittämään myös laajemmin toimia lasten ja nuorten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin kohentamiseksi. Painopistealueina ovat terveyskasvatus ja syrjäytymisvaarassa olevien perheiden tukeminen. Suomen lähialueyhteistyö on keskittynyt Luoteis-Venäjälle, erityisesti Karjalan tasavaltaan, Leningradin alueelle, Murmanskin alueelle ja Pietariin.

Suomi tukee useita sosiaali- ja terveysalan kansainvälisiä hankkeita lähialueilla ja osallistuu alueellisten toimijoiden hankkeisiin¹³. Suomi on Barentsin euroarktisen neuvoston sosiaali- ja terveystyöryhmän puheenjohtaja sekä Pohjoisen ulottuvuuden sosiaali- ja terveystyöryhmän varapuheenjohtaja vuosina 2010–2011. Suomi on Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtaja vuonna 2011.

13 Mm. Pohjoisen ulottuvuuden sosiaali- ja terveysalan kumppanuudella (NDPHS) ehkäistään kansanterveysongelmia ja edistetään terveitä elämäntapoja. Hankkeessa ovat mukana Pohjoismaat, Baltian maat, Kanada, Puola, Ranska, Saksa ja Venäjä. Hankkeen painopisteitä ovat mm. sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisy ja hiv/aidsin ehkäisy. Lisäksi Suomi tukee WHO:n tuberkuloosi- ja hiv-hankkeita Venäjällä ja ILO:n katulapsihankkeita Pietarissa.